

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 13:54
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høringssvar fra Færøernes Landsstyre over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138) (RIGS-FO Sagsnr.: 2015 - 90)

Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Udkast til lovforslag.pdf; Høringsliste.pdf; Høringssvar fra andre lande vedr. erfaringer med fratagelse af statsborgerskab.pdf; Supplerende høringssvar fra UK - I.pdf; Supplerende høringssvar fra UK - II.pdf

Fra: Nella Festirstein [<mailto:nellaf@tinganes.fo>]
Sendt: 27. august 2020 16:43
Til: Maria Frederikke Grau-Keller; Nicolai Holm Larsen
Cc: Rigsombuddet
Emne: Høringssvar fra Færøernes Landsstyre over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138) (RIGS-FO Sagsnr.: 2015 - 90)

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet, Indfødsretskontoret

Færøernes Landsstyre har fået tilsendt i høring "*Forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)*".

Ifølge lovudkastets § 3 skal loven ikke gælde direkte for Færøerne, men loven kan senere ved kongelig anordning helt eller delvist sættes i kraft for Færøerne, såfremt færøske myndigheder anmoder herom.

Færøernes Landsstyre tager dette til efterretning og har på nuværende tidspunkt ikke andre bemærkninger til lovforslaget.

Venlig hilsen

Nella Festirstein
Afdelingschef

Lagmandens Kontor
Lovafdelingen
Tlf. +298 30 60 00
Direkte tlf. +298 55 80 76

Den 27-08-20
J.nr. 40A-ØL-55-20
Init: sdy

Udlændinge- og Integrationsminister
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt pr. mail til: mfg@uim.dk og nhl@uim.dk

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved brev af 25. august 2020 (Sagsnr. 2020-7048) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Bent Carlsen

Ellen Børst-Porsbo

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 13:55
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høringssvar - Ældre Sagen - udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Kategorier: MFG

Fra: Samfundsanalyse [<mailto:samfundsanalyse@aeldresagen.dk>]

Sendt: 31. august 2020 14:19

Til: Maria Frederikke Grau-Keller; Nicolai Holm Larsen

Emne: Høringssvar - Ældre Sagen - udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

Ældre Sagen har ingen bemærkninger til ovenstående høring.

Venlig hilsen

Pia Westring
Afdelingssekretær/PA
Samfundsanalyse
Direkte: 33 96 86 29
Mobil: +45 21 19 59 53
pw@aeldresagen.dk

Ældre Sagen

Snorresgade 17-19 · 2300 København S · Tlf. 33 96 86 86

Læs vores persondatapolitik

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 13:56
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Udkast til lovforslag.pdf; Høringsliste.pdf; Høringssvar fra andre lande vedr. erfaringer med fratagelse af statsborgerskab.pdf; Supplerende høringssvar fra UK - I.pdf; Supplerende høringssvar fra UK - II.pdf

Fra: info cfu-net [<mailto:info@cfu-net.dk>]
Sendt: 1. september 2020 10:49
Til: Shari Boateng
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Kære Shari.

CFU har modtaget Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).
Høringen giver ikke anledning til bemærkninger fra CFU.

Med venlig hilsen

Camilla Christensen
Assistent

SKAF • CO 10 • LC

CFU - Centralorganisationernes Fællesudvalg
Niels Hemmingsens Gade 10, 4
1153 København K

Telefon 33 76 86 74
Mail: cc@skaf.net.dk

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 14:00
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Kategorier: MFG

Fra: Foreningen A&S [<mailto:foreningen@adoption.dk>]

Sendt: 1. september 2020 21:14

Til: Shari Boateng

Emne: Re: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Tak for fremsendte. Adoption & Samfund har ikke kommentarer til fremsendte.

Vh

Sanne Nyvang

Næstformand A&S

Sendt fra min iPhone

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Sara Glahder Lindberg <SGL@kl.dk>
Sendt: 9. september 2020 08:59
Til: Maria Frederikke Grau-Keller; Nicolai Holm Larsen
Emne: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

Kategorier: MFG

Til rette vedkommende

KL har modtaget høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul) med frist for afgivelse af bemærkninger den 22.9.

KL har ikke bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Med venlig hilsen
Sara Glahder Lindberg

Chefkonsulent
Center for Vækst og Beskæftigelse

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3149
E SGL@kl.dk ,

T +45 3370 3370
W kl.dk

Udlændige- og Integrationsministeriet
Indfødsretskontoret

Re. Journalnr. 2020-7048

Per e-mail til mfg@uim.dk og nhl@uim.dk

THE DANISH
HELSINKI
COMMITTEE
FOR HUMAN
RIGHTS

København, den 9. september 2020

Hørings svar til: Forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul i lov om fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere).

Lovforslaget har været drøftet i Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheders bestyrelse.

Loven om administrativ fratagelse af statsborgerskab for personer "der har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser", er kontroversiel og gav ved sin fremsættelse anledning til udbredt bekymring.

Bekymringerne vedrørte bl.a. forholdet til grundlovens princip om magtens tredeling, om lovgivning med tilbagevirkende kraft, om mulighederne for partshøring, aktindsigt, underretning om afgørelser og klagemuligheder.

Før loven om administrativ fratagelse af statsborgerskab var der, og er der efter Indfødsretslovens §8 B, stk. 1, fortsat mulighed for, ved dom at fratage personer, der er dømt for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 og 13 (statens sikkerhed, terrorisme mm.), deres statsborgerskab.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, side 4, at fratagelse af statsborgerskab fortsat skal ske ved dom, hvis dette er muligt.

Administrativ fratagelse finder således anvendelse overfor personer, der ikke er dømt for overtrædelse af kap. 12 og 13 og som befinder sig i udlandet. Administrativ fratagelse behandles i overensstemmelse med forvaltningslovens almindelige regler, herunder om aktindsigt, partshøring, underretning om klageadgang mm.

Det må dog anses for særdeles usikkert, om det er reelt muligt at iagttage disse regler overfor personer, der befinder sig i udlandet, herunder i krigszoner. Efter bemærkningerne kan partshøring mm. foregå via e-boks. Underretning om afgørelsen kan om nødvendigt ske gennem meddelelse i Statstidende.

En administrative fratagelse kan inden 4 uger fra underretningen indbringes for Københavns Byret., der efterprøver om betingelserne er opfyldt. Dette forudsætter dog, at pågældende er underrettet om afgørelsen, og mulighederne for at læse Statstidende i f.eks. Syrien er formentlig ikke til stede.

Kriteriet for administrativ fratagelse: "udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser" er alt for upræcist.

Af bemærkningerne fremgår, at det ikke alene omfatter handlinger, der er omfattet af straffelovens kap. 12 og 13, men også handlinger af lignende karakter uden at der dog nævnes eksempler. "Almindelig" kriminalitet, uanset alvor, er ikke omfattet.

Ved vurderingen af handlemåden skal det ifølge bemærkningerne, side 7, ikke vurderes, om den pågældende har gjort sig skyldig i overtrædelse af bestemmelse i kap. 12 og 13, herunder om der er handlet forsætligt.

Usikkerheden om hvilke handlinger, der omfattes af loven, forstærkes ved, at Ministeren i en pressemeddelelse oplyser, at loven retter sig mod "mænd og kvinder, der har begået eller støttet uhyrlige forbrydelser og som har forrådt det danske samfund".

Ifølge Ministeren skal der således foretages en strafferetlig vurdering.

Dette kan ikke ske administrativt, men bør efter magtfordelingslæren ske ved en uafhængig domstol, hvor pågældende er underrettet om sagens indhold og årsag og har ret til at forsvare sig og indkalde og afhøre vidner. Denne rettighed kan ikke erstattes ved at udpege en særlig advokat til at varetage partsbeføjelserne. Klageren må have adgang til selv at være til stede under sagen, enten personligt eller via videolink.

Sammenfattende er det derfor Komiteens opfattelse, at loven om administrativ fratagelse af statsborgerskab af retssikkerhedsmæssige grunde ikke bør forlænges ud over udløbsdatoen, og at lovforslaget som følge heraf ikke nyder fremme.

Frakendelse af statsborgerskab bør herefter alene kunne ske ved dom efter Indfødsretslovens §8 B, stk. 1.

Med venlig hilsen

Den Danske Helsinki-Komité for Menneskerettigheder

Karsten Fledelius

Formand

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til mfg@uim.dk og nhl@uim.dk
Cc: jm@jm.dk

10. september 2020

J nr. 2020-11-0449
Dok.nr. 254598
Sagsbehandler
Nikolaj Niss Rohde

Høringssvar til lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven

Ved e-mail af 25. august 2020 har Udlændinge – og Integrationsministeriet anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Datatilsynet forudsætter, at reglerne i databeskyttelsesforordningen¹ og databeskyttelsesloven² vil blive iagttaget i forbindelse med eventuel behandling af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

Udkastet giver i øvrigt ikke umiddelbart Datatilsynet anledning til yderligere bemærkninger.

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Nikolaj Niss Rohde

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk
CVR 11883729

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

CZESLAW KOZON

ROMERSK-KATOLSK BISKOP AF KØBENHAVN
GL. KONGEVEJ 15
DK-1610 KØBENHAVN V

Udlændinge- og
Integrationsministeriet
Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

11. september 2020

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul), Sagsnr.: 2020-7048

På Den katolske Kirkes vegne takker jeg for muligheden for at blive inddraget i ovennævnte høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven, ophævelse af solnedgangsklausul.

Vi har ingen kommentarer til forslaget.

Med de venligste hilsner

+ Czeslaw Kozon
Romersk-katolsk biskop af København

RETSPOLITISK FORENING

HØRINGSSVAR

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

Høringsbrev af 25. august 2020 - med svarfrist 14. september 2020, kl. 12.

Svar fremsendt pr. mail til mfg@uim.dk og nhl@uim.dk

Sagsnr. 2020 - 7048

Retspolitisk Forening skal hermed anbefale, at lovforslaget trækkes tilbage. Alternativt opfordrer foreningen Folketinget til at stemme imod forslaget, hvis det fremsættes.

Baggrunden er, at en ophævelse af den pågældende solnedgangsklausul kan indebære varige, alvorlige forringelser af de retsgarantier, der ellers gælder for personer, som søger en uafhængig domstols afgørelse af sager mellem staten og individuelle personer – forringelser, som efter Foreningens opfattelse er af en sådan karakter, at de ikke hører hjemme i nogen retsstat.

Risikoen for svækkelse af retsgarantierne fremgår af, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i alle de sager, i alt 3, som hidtil er indbragt for domstolene og pt. verserer, har fortolket fratagelseslovens regler og bemærkninger således, at princippet om ligestilling mellem en sags parter (den såkaldte *equality in arms* regel) og andre helt grundlæggende retsgarantier i Den europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 6 om retfærdig rettergang ikke gælder i denne slags sager. Det bestrider de respektive modparter, men domstolene har endnu ikke afgjort disse processuelle tvister.

Hvis det foreliggende forslag trækkes tilbage eller nedstemmes, og regeringen så i stedet ser sig nødsaget til at fremsætte den midlertidige lov som nyt forslag, vil Folketinget få lejlighed til klart selv at fastslå, at den slags pseudo-domstolsprøvelse ikke hører hjemme i en retsstat og derfor heller ikke skal være del af gældende dansk ret.

Forhåbentlig vil domstolene under alle omstændigheder i de verserende sager underkende Udlændinge- og Integrationsministeriets forkrøblende fortolkning, men det ville være befordrende for demokratiet her i landet, at Folketinget selv i tide udtrykkeligt gør det klart, at en rettergang også om den slags sager naturligvis skal være retfærdig.

Det bemærkes desuden, at Retspolitisk Forening allerede i forbindelse med den midlertidige fratagelseslov, som dette nye forslag nu søger at gøre permanent, i et høringssvar i sin tid fremførte en detaljeret kritik af forslaget. Denne kritik er desværre ikke er blevet mindre relevant siden, hvorfor høringssvaret fra da vedlægges.

København, d. 13. september 2020

Bjørn Elmquist

Formand

Leif Hermann

Bestyrelsesmedlem

Celina Justiva

Bestyrelsesmedlem

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 14:07
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Fra: Ida Elise Tommerup
Sendt: 16. september 2020 11:16
Til: Shari Boateng
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Kære Shari

Jeg har vedhæftet Rigsadvokatens svar til ovennævnte høring.

Blot til orientering skal pre-høringer til myndigheder på Justitsministeriets område sendes til Justitsministeriet. Vi videreformidler herefter høringerne til de relevante myndigheder.

Med venlig hilsen

Ida Elise Tommerup
Fuldmægtig

Sikkerhedskontor I
Slotsholmsgade 10
1216 København K
Tlf. direkte: +45 21 20 09 63
Tlf.: 7226 8400
www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Fra: Morten Chjeffer Rasmussen <MCR003@ankl.dk>
Sendt: 15. september 2020 10:08
Til: Ida Elise Tommerup <idto@jm.dk>
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Kære Ida

Udlændinge- og Integrationsministeriet sendte den 25. august 2020 udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul) i høring direkte til Rigsadvokaten.

Rigsadvokaten har ikke bemærkninger til forslaget, men jeg sender som aftalt vores svar til jer.

Du er velkommen til at kontakte mig, hvis ovenstående skulle give anledning til spørgsmål.

Med venlig hilsen

Morten Chjeffer Rasmussen

Specialkonsulent

Direkte tlf.: +45 30 34 15 72

E-mail: mra@ankl.dk

RIGSADVOKATEN

Rigsadvokaten

Kvalitetsafdelingen

Frederiksholms Kanal 16

1220 København K

Telefon: 7268 9000

Telefax: 7268 9004

E-mail: rigsadvokaten@ankl.dk

www.anklagemyndigheden.dk

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 14:08
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Vedhæftede filer: Høringsbrev.pdf; Udkast til lovforslag.pdf; Høringsliste.pdf; Høringssvar fra andre lande vedr. erfaringer med fratagelse af statsborgerskab.pdf; Supplerende høringssvar fra UK - I.pdf; Supplerende høringssvar fra UK - II.pdf

Fra: TAH007@politi.dk [<mailto:TAH007@politi.dk>]
Sendt: 17. september 2020 13:22
Til: Nicolai Holm Larsen
Cc: Louise Spangsborg Lundsager
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Kære Nicolai Holm Larsen

Rigspolitiets har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Hilsen

Tanwir Ahmad
specialkonsulent

POLITI

Rigspolitiet
Koncernledelsesekretariatet

Polititorvet 14
1780 København V

Mobil 30 89 14 54
E-mail tah007@politi.dk

Web www.politi.dk
Facebook facebook.com/politi
Twitter twitter.com/rigspoliti

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 18. september 2020

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: ASP

Høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Rådet for Etniske Minoriteter har ingen bemærkninger til det udsendte.

Med venlig hilsen

Halima El Abassi

Forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

mfg@uim.dk + nhl@uim.dk

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98

DATO: 21. september 2020
SAGSNR.: 2020 - 2580
ID NR.: 687679

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)

Ved e-mail af 26. august 2020 har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Lov nr. 1057, som vedtaget den 24. oktober 2019, om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (Fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.) blev vedtaget efter en hastebehandling i Folketinget. Forud herfor fik høringsparterne alene en ganske kort frist til at komme med bemærkningerne til lovforslaget.

Advokatrådet bemærkede bl.a. i sit høringssvar af 21. oktober 2019, at det var bekymrende, at et forslag med den rækkevidde og betydning for en gruppe danske statsborgere fremsendes til høringsparterne med en frist på 7 dage, herunder 5 hverdage.

Under hastebehandlingen af lovforslaget blev der dog henvist til, at lovens solnedgangsklausul sikrede, at man senere hen kunne underkaste bestemmelserne en grundigere behandling.

Med ovennævnte lovforslag ønsker regeringen at ophæve solnedgangsklausulen, således at det også efter den 1. juli 2021 vil være muligt administrativt at fratage en person sit danske statsborgerskab, hvis en person med dobbelt statsborgerskab har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser. Der er således tale om en teknisk ændring, og der er dermed ikke lagt op til en grundigere behandling af lovens indhold.

Det er Advokatrådes opfattelse, at man, førend man beslutter sig for at gøre hastelovgivning permanent, bør behandle lovens indhold i dybden, henset til at der nu ikke længere er tale om en akut hastende situation.

Advokatrådet opfordrer i den forbindelse til, at man ser indgående på de sager, som allerede er behandlet, herunder inddrager erfaringer fra de borgere og eventuelt deres advokater, som har gjort brug af muligheden for at anke myndighedernes afgørelse til domstolene.

Der henvises i øvrigt til Advokatrådets høringsvar af 21. oktober 2019, som vedægges.

Med venlig hilsen

Andrew Hillier Crichton
Generalsekretær

Røde Kors
Blegdamsvej 27
2100 København Ø

Tlf. 3525 9200
info@rodekors.dk

CVR-nr.: 20 70 02 11

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Indfødsretskontoret
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att. mfg@uim.dk og nhl@uim.dk

21-09-2020

Høringssvar angående forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

Røde Kors takker for muligheden for at afgive høringssvar. Med dette lovforslag foreslås det at ophæve § 3, stk. 2 i lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (Fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.), således at det vedbliver at være muligt at administrativt frakende en person sit danske statsborgerskab, uden at der stilles krav om, at pågældende skal være dømt ved en domstol i Danmark. Røde Kors gav også høringssvar, da loven om administrativ frakendelse af blev vedtaget.

Røde Kors forholder sig fortsat kritisk til den reelle risiko for de facto manglende domstolsprøvelse ved den administrative fratagelse af statsborgerskab. Det er et brud med retssikkerheden, at en så fundamental rettighed som statsborgerskab kan frakendes administrativt. I den sammenhæng er Røde Kors videre bekymret for, at den foreslåede praksis kan medføre, at borgere kan frakendes statsborgerskab uden at være bekendt med afgørelsen. Denne praksis kan i værste tilfælde medføre, at det kan blive yderst vanskeligt at udøve retten til efterfølgende domstolsprøvelse og dermed muligheden for at få omstødt afgørelsen, såfremt pågældende ikke er bekendt med afgørelsen indenfor den foreslåede korte tidsfrist på fire uger. Det er væsentligt, at der sikres en individuel prøvelse ved domstolene (access to courts). I forlængelse heraf henviser vi til dom afsagt i Storbritanniens Court of Appeals i Begum sagen¹ fra juli 2020. Sagen omhandlede en person, som boede i al-Hol-lejren i Syrien, og som havde fået administrativt frataget sit statsborgerskab. Retten dømte, at ansøger kun kunne have en retfærdig og effektiv appelproces, hvis vedkommende blev tilladt at vende tilbage til Storbritannien, og videre i sagen, at dette hensyn gik forud for sikkerhedshensyn taget i betragtning, at der kan tages foranstaltninger i forhold til at afbøde sikkerhedsbekymringer. Den britiske regering har appelleret sagen til højesteret.

¹ <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2020/07/WP-Begum-Judgment-NCN.pdf>

Røde Kors vil ydermere fremhæve, at det er et afgørende princip i den humanitære folkeret, at brud på krigens regler retsforfølges. I tilfælde af at en dansk statsborger har krænket krigens regler, er Danmark forpligtet til at retsforfølge pågældende. Myndighederne bør derfor være opmærksomme på ikke at handle i strid med dette princip i tilfælde af fratagelse af statsborgerskab for borgere, der bør retsforfølges i henhold til folkeretten for krigsforbrydelser, folkedrab, forbrydelser mod menneskeheden og krænkelser af grundlæggende menneskerettigheder som fx tortur og umenneskelig behandling.

Derudover er det vigtigt at understrege, at myndige borgere, som lovforslaget er rettet mod, kan have børn med dansk statsborgerskab, der befinder sig sammen med dem i en krigszone. Børnene udgør en særlig sårbar gruppe, og de danske myndigheder bør overfor denne gruppe tage de fornødne initiativer for at bringe dem i sikkerhed uanset eventuelle tiltag i forhold til deres forældre.

Slutteligt vil Røde Kors rette fokus på, at forpligtelsen til at undgå statsløshed ikke bliver mødt, hvis tilbagekaldelse af dansk statsborgerskab resulterer i statsløshed - selv hvis den pågældende person er kvalificeret til at kunne ansøge om statsborgerskab i et andet land. I denne forbindelse mener vi, at de danske myndigheder - inden de tilbagekalder statsborgerskab - bør forsikre sig, at den anden stat, hvor den pågældende borger måtte have statsborgerskab, hverken har tilbagekaldt statsborgerskabet eller har påbegyndt en proces for at tilbagekalde det.

På baggrund af disse bekymringer mener Røde Kors, at en ophævelse af solnedgangsklausulen under alle omstændigheder ikke bør ske, førend der er blevet lavet en dybdegående evaluering af de erfaringer, der er gjort til dato. Dette med henblik på at være sikker på, at Danmark påtager sig sine forpligtelser i forhold til access to courts, opretholdelse af krigens regler og at undgå statsløshed.

Venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær

Københavns Byret

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Præsidenten
Domhuset, Nytorv 25
1450 København K.
Tlf. 99 68 70 15
CVR 21 65 95 09
administration.kbh@domstol.dk
J.nr. 9099.2020.41

Den 21. september 2020

Ved en mail af 25. august 2020 har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

Jeg skal i den anledning på vegne af byretspræsidenterne oplyse, at byretterne ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Søren Axelsen

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: mfg@uim.dk og nhl@uim.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325719
MIKL@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 20/02110-2

22. SEPTEMBER 2020

HØRINGSSVAR OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM ÆNDRING AF DANSK INDFØDSRET OG UDLÆNDINGELOVEN

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 25. august 2020 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul).

Instituttet har en række bemærkninger til udkastet.

1. SAMMENFATNING

Med lovudkastet foreslås det at ophæve udløbsbestemmelsen (solnedgangsklausulen) i lov om frakendelse af dansk statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v. for at fastholde reglerne fra 2019 om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab, hvis en person har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser.

Instituttet anser det for væsentligt, at der ved vurderingen af lovens konsekvenser for retssikkerheden indgår erfaringer fra domstolsprøvelse af afgørelser om administrativ frakendelse af statsborgerskab.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet sætter fremsættelsen af forslaget om ophævelse af udløbsbestemmelsen i bero for at afvente udfaldet af de tre verserende sager ved domstolene, evt. således at udløbsdatoen for reglerne om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab forlænges med nogle år.

Instituttet finder, at det på baggrund af de nuværende oplysninger i lovudkastet om lovens anvendelse i praksis ikke kan vurderes, om den

gældende ordning i fornødent omfang kan sikre retssikkerheden i sager om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab.

- Institutet for Menneskerettigheder anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i bemærkningerne redegør for, hvordan retssikkerheden nærmere er varetaget i de fem sager, hvor personer administrativt har fået frataget deres danske statsborgerskab.

2. INDLEDNING OM LOVUDKASTETS INDHOLD

Med lovudkastet foreslås det at fastholde reglerne fra 2019 om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab, hvis en person har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser.¹

Dette skal ske ved at ophæve udløbsbestemmelsen (solnedgangsklausulen) i lov om frakendelse af dansk statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v., som blev indsat i forbindelse med lovforslagets behandling i Folketinget. Efter udløbsbestemmelsen ophæves reglerne om administrativ frakendelse af statsborgerskab den 1. juli 2021, medmindre andet bestemmes inden da.²

3. LOVENS ANVENDELSE, EFFEKTIVITET OG KONSEKVENSER FOR RETSSIKKERHEDEN

I bemærkningerne til ændringsforslaget om at indsætte solnedgangsklausulen i 2019-lovændringen forudsættes det, at der forud for en eventuel videreførelse af lovændringen (efter 1. juli 2021) skal foretages en vurdering af omfanget af lovens anvendelse, lovens effektivitet, dens konsekvenser for retssikkerheden og andre landes erfaringer.³

¹ Indfødsretslovens § 8 B, stk. 3 - 5, samt § 8 F.

² § 3, stk. 2, i lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (Frakendelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.), tilgængelig her, <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/1057>.

³ Ændringsforslag nr. 4 til lovforslag nr. L 38 forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven, se side 3 i betænkning afgivet af Folketingets Indfødsretsudvalg den 23. oktober 2019, tilgængelig her, https://www.ft.dk/ripdf/samling/20191/lovforslag/l38/20191_l38_betaenkning.pdf.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har i det foreliggende lovudkast beskrevet disse punkter (jf. dette lovudkasts almindelige bemærkninger, punkt 2.2).

Det fremgår heraf, at fem danske statsborgere, der alle har haft dobbelt statsborgerskab, i medfør af 2019-lovændringen administrativt har fået frataget deres danske statsborgerskab. Alle fem personer opholder sig i udlandet, og der er foretaget partshøring og meddelt afgørelse via e-Boks i sagerne.

3.1. Domstolsprøvelse som retssikkerhedsforanstaltning

Tre af de fem sager er blevet indbragt for domstolene enten af personen, der har fået frataget sit danske statsborgerskab, eller dennes partsrepræsentant. Der er pr. 25. august 2020 (høringsbrevets datering) ikke afsagt dom i nogen af sagerne. Det fremgår ikke af bemærkningerne til lovudkastet, hvornår en retssagsbehandling kan forventes.

Det må lægges til grund, at ministeriet ikke finder det nødvendigt at afvente rettens afgørelse i de tre verserende sager med henblik på at lade erfaringerne fra domstolsprøvelsen indgå i grundlaget for vurderingen af lovens konsekvenser for retssikkerheden. Instituttet bygger sin opfattelse heraf på det faktum, at solnedgangsklausulen ifølge lovudkastet ophæves med virkning fra den 1. januar 2021, dvs. et halvt år før bestemmelsen efter den nuværende lov ville træde i kraft (den 1. juli 2021).

Instituttet anser det for væsentligt, at der ved vurderingen af lovens konsekvenser for retssikkerheden indgår erfaringer fra domstolsprøvelse af afgørelser om administrativ frakendelse af statsborgerskab.

Instituttet har herved bl.a. lagt vægt på udfaldet af en nylig britisk dom om administrativ frakendelse af britisk statsborgerskab.⁴ I denne sag, som nu er indbragt for den britiske højesteret, tilkendegav appelretten, at den britiske statsborger, som administrativt var blevet frataget sit britiske statsborgerskab under ophold i al-Roj-lejren i Syrien, kun kunne få en retfærdig rettergang, hvis hun kunne få tilladelse til at opholde sig i Storbritannien og deltage i retssagen derfra.

⁴ se Court of Appeal's dom af 16. juli 2020 i sagen Shamima Begum mod de britiske myndigheder, tilgængelig her <https://www.judiciary.uk/wp-content/uploads/2020/07/WP-Begum-Judgment-NCN.pdf>

En ophævelse af udløbsbestemmelsen bør således efter instituttets opfattelse ikke ske før, at der foreligger retspraksis om lovens anvendelse og konsekvenser fra danske domstole fra de sager, der allerede på nuværende tidspunkt er på vej.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at en evt. udskydelse af tidspunktet for lovens automatiske ophævelse, jf. udløbsbestemmelsen, ikke vil have betydning for muligheden for fortsat at frakende statsborgerskab administrativt efter de gældende regler.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet sætter fremsættelsen af forslaget om ophævelse af udløbsbestemmelsen i bero for at afvente udfaldet af de tre verserende sager ved domstolene, evt. således at udløbsdatoen for reglerne om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab forlænges med nogle år.

3.2. Partshøring m.v. som retssikkerhedsforanstaltning

Det fremgår af lovudkastet, at der er to personer, der har fået frataget deres danske statsborgerskab, men som ikke har indbragt afgørelsen herom for domstolen (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.2).

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ikke i bemærkningerne oplyst, om ministeriet har nogen viden om, hvorvidt de pågældende to personer har fået kendskab til ministeriets partshøring og afgørelse om frakendelse af statsborgerskabet, der begge er afsendt via e-Boks.

Det er heller ikke oplyst, om Udlændinge- og Integrationsministeriet har foretaget sig yderligere for at sikre, at informationen er kommet til de pågældende personers kendskab.

Hvis de pågældende har befundet sig under sådanne omstændigheder, at de ikke er blevet bekendte med partshøringen og afgørelsen om frakendelse af statsborgerskabet, herunder fordi de ikke har haft mulighed for at tilgå deres e-Boks, så har det efter instituttets opfattelse betydning for de pågældendes retssikkerhed – og dermed for vurderingen af ordningen som sådan.

Udlændinge- og Integrationsministeriet påpeger i lovudkastet, at alle fem personer, herunder de to, der ikke har indbragt frakendelsen for domstolene, ikke har været fritaget tilslutning til e-Boks, og at alle fem derfor har modtaget partshøringen og afgørelsen via den kanal.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at ordningen om administrativ frakendelse af statsborgerskab gælder med tilbagevirkende kraft, og hvis de pågældende er udrejst før efteråret 2019 og er i en situation, hvor det ikke er muligt at tilgå e-Boks (eller Statstidende), har de ikke haft mulighed for at forudse konsekvenserne heraf ved en mulig administrativ frakendelse af statsborgerskabet.

Samlet set finder instituttet ikke, at det på baggrund af de nuværende oplysninger i lovudkastet om lovens anvendelse i praksis kan vurderes, om den gældende ordning i fornødent omfang kan sikre retssikkerheden i sager om administrativ frakendelse af dansk statsborgerskab (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.2).

- Instituttet for Menneskerettigheder anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i bemærkningerne redegør for, hvordan retssikkerheden nærmere er varetaget i de fem sager, hvor personer administrativt har fået frataget deres danske statsborgerskab.

4. ADMINISTRATIV FRAKENDELSE AF STATSBOGERSKAB

I lovudkastet om ophævelse af solnedgangsklausulen er en gengivelse af den gældende ordning om administrativ frakendelse af statsborgerskab (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.1).

Herudover er en afdækning af en række landes erfaringer med frakendelse af statsborgerskab (lovudkastets almindelige bemærkninger, punkt 2.3).

Det er instituttets opfattelse, at erfaringer fra andre lande i denne sammenhæng er nyttige som et bidrag til vurderingen af, om den danske ordning i tilstrækkelig grad sikrer retssikkerheden for personer, der administrativt får frataget deres danske statsborgerskab, eller om der er behov for at forbedre retssikkerheden.

Instituttet bemærker, at det på baggrund af oplysningerne om andre lande kan udledes, at flertallet af de hørte 15 lande enten frakender ved dom eller i praksis efter dom. Så vidt ses er der personer, der administrativt har fået frakendt sit statsborgerskab eller har verserende sager herom, uden at frakendelsen sker på baggrund af en dom for en strafferetlig overtrædelse, i Nederlandene, Østrig, Australien, Schweiz, Irland og Storbritannien.

Evalueringen tyder på, at Danmark tilhører et mindretal af lande, hvor reglerne om administrativ frakendelse af statsborgerskab er omgærdet med relativt få retsgarantier, og hvor de samtidigt bruges relativt hyppigt.

Instituttet bemærker i den forbindelse, at instituttet i forbindelse med reglernes indførelse i 2019 afgav et høringsvar med en række anbefalinger og bemærkninger, som særligt omhandlede adgang til automatisk domstolsprøvelse, spørgsmålet om frakendelse til statsløshed og risiko for vilkårlighed.⁵

Da instituttets bemærkninger i al væsentlighed fortsat er relevante for dette lovudkast, vedlægges instituttets høringsvar af 21. oktober 2019.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2020 - 7048.

Med venlig hilsen

Christoffer Badse

AFDELINGSLEDER - MONITORERING

⁵ Institut for Menneskerettigheder, høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (Ændring af reglerne for frakendelse af fremmedkriegeres statsborgerskab), 21. oktober 2019, tilgængelig her, <https://menneskeret.dk/hoeringssvar/aendring-reglerne-frakendelse-fremmedkriegeres-statsborgerskab>.

Børnerådet

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

22.09.2020
J.nr. 3.7.27/eva

Det har fatale konsekvenser for børnene, når forældrene vurderes som fremmedkrigere og frakendes deres statsborgerskab

Lovforslaget omhandler muligheden for administrativt at frakende personer med dobbelt statsborgerskab deres danske statsborgerskab, hvis de har udvist en handlemåde, som er alvorligt til skade for landets vitale interesser. Ønsket er at kunne frakende disse personer deres danske statsborgerskab, mens de fortsat befinder sig i udlandet og dermed afholde dem fra at komme tilbage til Danmark, hvor de anses for at udgøre en trussel mod det danske samfund.

Lovforslaget har senest været til høring i oktober 2019, hvor en række høringsparter, herunder Børnerådet, udtrykte en række bekymringer. For at imødekomme kritikken blev der indsat en solnedgangsklausul, så loven skulle genbehandles inden udgangen af 2020.

Børnerådet har tidligere problematiseret, at omstændighederne og betingelserne for forslaget ikke var tilstrækkeligt oplyst. Børnerådet fremhævede en række forhold, som ministeriet manglede at belyse, herunder:

- Hvor mange personer og børn (direkte eller indirekte) forventes at blive påvirket af forslaget?
- Hvilken personkreds er omfattet af forslaget? Gælder det for eksempel også mødre, som ikke har udført krigshandlinger selv, men som har sympatiseret med personer, der har?
- Hvordan vil ministeriet forholde sig til børn med dansk statsborgerskab, der ankommer til Danmark med en forælder/forældre, der er blevet frataget dansk statsborgerskab?

Børnerådet var bekymret for, at børn ville blive påvirket af lovforslaget. Børnerådet har efterfølgende fået kendskab til aktuelle sager, hvor børn med dansk statsborgerskab er i voldsomme og potentielt livstruende og skadende situationer, fordi deres forældres statsborgerskab er blevet frataget administrativt. Vi ved, at disse børn lever under forhold, der skader deres udvikling og trivsel. Når forældrene frakendes deres danske statsborgerskab og afholdes fra at komme tilbage til Danmark, betyder det i praksis, at børnene heller ikke kan komme tilbage til Danmark.

Det oprindelige lovforslag er baseret på en analyse fra Center for Terroranalyse fra januar 2019. Analysen advarer imod, at personer, der har opholdt sig hos Islamisk Stat, kommer tilbage til Danmark på grund af risikoen for terror¹. I marts 2020 kom Center for Terroranalyse med en ny

¹ Vurdering af terrortruslen mod Danmark, Center for Terroranalyse, januar 2019

Børnerådet

vurdering, hvor det udtrykkeligt fremgår, at det er usandsynligt, at der udgår en aktuel terrortrussel fra børn af personer udrejst fra Danmark til konfliktzonen. Tværtimod vurderes det, at risikoen for indoktrinering og påvirkning forøges, jo længere tid børnene opholder sig i et radikaliseret miljø². Lovforslaget er derfor baseret på en forældet trusselsvurdering. En trusselsvurdering, som direkte modvirker formålet med loven.

Med dette lovforslag fastholder myndighederne børn i krigszoner. Deres helbred og liv er i fare, og de er i alvorlig risiko for radikalisering. Disse børn afskæres fra at få hjælp og støtte i Danmark. Børn skal aldrig bøde for deres forældres handlinger. Børnerådet er derfor imod, at solnedgangs-klausulen udgår og mener, at loven bør bortfalde ved udgangen af 2020.

Med venlig hilsen

Agi Csonka
Formand

Lisbeth Sjørup
Sekretariatschef

² Vurdering af terrortruslen mod Danmark, Center for Terroranalyse, marts 2020, s. 16

Danes Worldwide

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att: Nicolai Holm Larsen og Maria Frederikke Grau-Keller

København, 22. september 2020

Svar til Udlændinge- og Integrationsministeriet vedrørende høring over udkast til forslag til Lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (sags nr. 2020 – 7048)

Vi siger indledningsvis tak for invitationen til at afgive udtalelse om udkastet til lov om ændring af indfødsretsloven og udlændingeloven og ophævelse af solnedgangsklausulen. Vi er glade for denne mulighed, og giver gerne høringssvar på fremtidige høringer på dette område. For vores medlemmer og os har det en stor betydning, at vi bliver hørt.

Da det konkrete forslag indebærer ændring i bestemmelser, som ikke vedrører vores medlemmer, har vi ingen bemærkninger til høringen.

De bedste hilsner

Anne Marie Dalgaard
Generalsekretær

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

UNHCR Representation for the Nordic and Baltic Countries

Sveavägen 166, 15th fl.
SE-11346 Stockholm

Tel.: +46 10 10 12 800
Email: swest@unhcr.org

22 September 2020

Notre/Our code: 104/RNB/2020

RE: UNHCR Observations on the proposed legislative measure to repeal the sunset clause of the Act No. 1057 of 24 October 2019 (Act on the deprivation of nationality of foreign fighters

[Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)]

Dear Ms. Shari,

The UNHCR Representation for the Nordic and Baltic Countries hereby presents its observation on the proposed legislative referred to above.

We remain at your disposal for any clarifications required.

Yours sincerely,

Wilfried Buchhorn
Deputy Representative

Shari Boateng
Chefsekretær
Forkontoret for Asylafdelingen og Opholdsafdelingen
Direkte telefon: +45 6198 3456
E-mail: sbt@ulm.dk

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

UNHCR Observations on the proposed legislative measure to repeal the sunset clause of the Act No. 1057 of 24 October 2019 (Act on the deprivation of nationality of foreign fighters)¹

[Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul)]

I. INTRODUCTION

1. The UNHCR Representation for the Nordic and Baltic Countries appreciates the opportunity to present its observations on the present legislative proposal (hereafter 'the Proposal') which seeks to repeal the sunset clause set out in Section 3, second paragraph of the Act No. 1057 of 24 October 2019.
2. UNHCR offers the following observations in its capacity as the Agency entrusted by the UN General Assembly with a global mandate to provide protection to stateless persons worldwide and for preventing and reducing statelessness.² The General Assembly has specifically requested UNHCR "to provide technical and advisory services pertaining to the preparation and implementation of nationality legislation to interested States".³ It has also entrusted UNHCR with the specific role foreseen in article 11 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness.⁴
3. Furthermore, UNHCR's Executive Committee has requested UNHCR to provide technical advice with respect to nationality legislation and other relevant legislation with a view to ensuring adoption and implementation of safeguards, consistent with fundamental principles of international law, to prevent the occurrence of statelessness which results from arbitrary denial or deprivation of nationality.⁵ It further requested UNHCR to undertake

¹ Law Proposal to repeal the sunset clause of the Act No. 1057 of 24 October 2019 (Act on the deprivation of nationality of foreign, UN General Assembly Resolution A/RES/61/137 of 25 January 2007, available at <https://www.https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/64242>.

² UN General Assembly, *Office of the United Nations High Commissioner for Refugees: resolution adopted by the General Assembly*, 9 February 1996, A/RES/50/152, available at: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3b00f31d24.html>. Reiterated in subsequent resolutions, *inter alia*, UN General Assembly Resolution A/RES/61/137 of 25 January 2007, available at: <https://www.refworld.org/docid/45fa902d2.html>, UN General Assembly Resolution A/RES/62/124 of 24 January 2008, available at: <https://www.refworld.org/docid/47b2fa642.html> and UN General Assembly Resolution A/RES/63/148 of 27 January 2009, available at: <https://www.refworld.org/docid/52fb51bb4.html>.

³ UN General Assembly Resolution A/RES/50/152, see above footnote 1, para. 15.

⁴ Article 11 of the 1961 Convention provides for the creation of a "body to which a person claiming the benefit of this Convention may apply for the examination of his claim and for assistance in presenting it to the appropriate authority."

⁵ Executive Committee of the High Commissioner's Programme, *Conclusion on Identification, Prevention and Reduction of Statelessness and Protection of Stateless Persons No. 106 (LVII) - 2006*, 6 October 2006, No. 106 (LVII), paras (i) and (j), available at: <https://www.refworld.org/docid/453497302.html>.

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

“targeted activities to support the identification, prevention and reduction of statelessness and to further the protection of stateless persons”⁶

4. UNHCR thus has a direct interest in the elaboration of or changes to national legislation of countries that may impact on the prevention or reduction of statelessness and protection of stateless persons, including on the implementation of safeguards contained in international human rights treaties, as well as those set out in the 1954 Convention relating to the Status of Stateless Persons⁷ (hereafter ‘1954 Convention’) and the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness⁸ (hereafter ‘1961 Convention’).
5. The following observations are based on international standards set out in the 1954 and 1961 Conventions, relevant UNHCR guidelines, in particular the UNHCR Guidelines on Statelessness No. 5 regarding “Loss and Deprivation of Nationality under Articles 5-9 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness” (hereafter ‘Guidelines on Statelessness No. 5’).⁹

II. THE PROPOSAL

6. UNHCR notes that the present legislative Proposal seeks to repeal the sunset clause set out in Section 3, second paragraph of the Act No. 1057 of 24 October 2019. The sunset clause currently provides that the Act No. 1057 automatically ceases in its effect on 1 July 2021. In UNHCR’s understanding, the repealing of the sunset clause will render the provisions of the Act No. 1057 permanent. The adoption of Act No. 1057 amended the Danish Citizenship Act and Aliens Act and introduced a legal basis in domestic law to enable the Danish authorities to administratively deprive ‘foreign fighters’¹⁰ with dual nationality of their Danish nationality if they have displayed conduct seriously prejudicial to Denmark’s vital interests.
7. In the *explanatory notes* to the current Proposal, the Ministry of Immigration and Integration reiterates its views that the provisions of Act No. 1057, according to which it also applies

⁶ Ibidem, para. (a).

⁷ UN General Assembly, Convention Relating to the Status of Stateless Persons, 28 September 1954, United Nations, Treaty Series, vol. 360, p. 117, available at: <https://www.refworld.org/docid/3ae6b3840.html>.

⁸ UN General Assembly, Convention on the Reduction of Statelessness, 30 August 1961, United Nations, Treaty Series, vol. 989, p. 175, available at <http://www.refworld.org/docid/3ac6b39620.html>.

⁹ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), Guidelines on Statelessness No. 5: Loss and Deprivation of Nationality under Articles 5-9 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness, May 2020, available at: <https://www.refworld.org/docid/5ec5640c4.html>.

¹⁰ The Preamble of the Additional Protocol to the CoE Convention on the Prevention of Terrorism defines foreign fighters as “persons travelling abroad for the purpose of committing, contributing to or participating in terrorist offences, or the providing or receiving of training for terrorism in the territory of another State”; see also definition provided by Geneva Academy of International Humanitarian Law and Human Rights, Academy Briefing No. 7—Foreign Fighters under International Law (Geneva, 2014), p. 6.

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

to persons who may not be holding a second nationality at the time of the administrative decision to remove the Danish citizenship, but can acquire one merely through registration with the national authorities, are in conformity with the 1961 Convention.¹¹ In support, the Ministry of Immigration and Integration points to UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 4 on Ensuring Every Child's Right to Acquire a Nationality through Articles 1-4 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness (hereafter 'Guidelines on Statelessness No. 4'), in particular paragraphs 24-26.¹² Accordingly, the Ministry puts forward that the Proposal does not raise any issues under the 1954 and 1961 Conventions.

III. UNHCR's OBSERVATIONS

8. UNHCR welcomes the legislator's intention to continue applying the provisions of Law No. 1057 in full accordance with the 1961 Convention without rendering individuals, who fall within the scope of the law, stateless.¹³
9. UNHCR appreciates the critical importance of national security considerations and acknowledges the threat foreign fighters may pose to the national security of a country. In this context, UNHCR underlines that deprivation of nationality is possible under international law provided that it does not lead to statelessness¹⁴.
10. UNHCR also wishes to acknowledge that the adoption of the Law No. 1057 to be extended by the current law Proposal preceded the publication of UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 5.¹⁵ Therefore, UNHCR would like to draw the legislator's attention to the new Guidelines on Statelessness No. 5, which provide detailed legal guidance on the issue of deprivation of nationality, including with regard to States' obligations to provide fair and effective procedural safeguards. The present observations are primarily based on this guidance.

¹¹ See Explanatory Notes to Bill no. L 38 (L 38 Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven.), available at: <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/138/index.htm>

¹² UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Guidelines on Statelessness No. 4: Ensuring Every Child's Right to Acquire a Nationality through Articles 1-4 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness*, 21 December 2012, HCR/GS/12/04, available at: <https://www.refworld.org/docid/50d460c72.html>

¹³ See Explanatory Notes to Bill no. L 38 (L 38 Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven.), page 3, available at: <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/138/index.htm>

¹⁴ UNHCR notes that several of the Contracting Parties referred to in the explanatory notes of the current Proposal had retained their right to deprive a person of its nationality by ways of declaring at the time of ratification that they retain the right to deprive a person of its nationality as permitted by Article 8(3)(a). Moreover, at the time of ratification, the domestic law of several of the States mentioned in the Proposal for comparative purposes already provided for deprivation of nationality on the basis of conduct seriously prejudicial to the vital interests of the state.

¹⁵ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Guidelines on Statelessness No. 5: Loss and Deprivation of Nationality under Articles 5-9 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness*, May 2020, HCR/GS/20/05, available at: <https://www.refworld.org/docid/5ec5640c4.html>

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

11. The text of the current Proposal acknowledges that it may prove difficult to obtain evidence of whether a person considered to pose a threat to Denmark's vital interests possesses another nationality,¹⁶ while remaining silent on how the possession of such other nationality will be determined in order to ensure that the application of the law does not create future cases of statelessness.
12. In the explanatory notes to the current Proposal, the Ministry of Immigration and Integration submits that the provisions of the 1961 Convention can be broadly construed to encompass an interpretation allowing for the deprivation of Danish nationality if the person concerned may acquire another nationality by merely registering with the other country's authorities. The Ministry of Immigration and Integration has previously noted that such interpretation is supported by UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 4, in particular paragraphs 24-26.¹⁷ In this regard, UNHCR would respectfully draw attention to the fact that the reference to paragraphs 24-26 in UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 4 is of limited relevance to the legal issues arising in the context of citizenship deprivation of foreign fighters regulated by the current Proposal as the paragraphs referred to specifically deal with the acquisition of nationality for children under Articles 1-4 of the 1961 Convention,¹⁸ ensuring that children who would otherwise be stateless are able to acquire the nationality of their State of birth either automatically, by operation of law or upon application.
13. In UNHCR's view, laws which permit individuals to be deprived of a nationality if they are considered to be eligible for or entitled to another nationality, which they have not yet acquired, are problematic as there is a high risk that these individuals may be left stateless should such attempts fail. Accordingly, the proposed test of an individual's assumed predictive ability, at the time of deprivation, to acquire another nationality by mere registration, raises concerns.
14. According to paragraph 82 of UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 5, if a Contracting State seeks to deprive an individual of his/her nationality in line with Article 8 of the 1961 Convention, it must conduct an assessment of whether it would render that individual stateless at the moment that the deprivation of nationality would occur. It is statelessness upon withdrawal of nationality and not the question of an individual's potential eligibility for another nationality that is salient for the purposes of preventing statelessness. The

¹⁶ See Explanatory Notes to Bill no. I. 38 (L 38 Forslag til lov om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven.), paragraph 3, page 13, available at: <https://www.ft.dk/samling/20191/lovforslag/l38/index.htm>.

¹⁷ UN High Commissioner for Refugees (UNHCR), *Guidelines on Statelessness No. 4: Ensuring Every Child's Right to Acquire a Nationality through Articles 1-4 of the 1961 Convention on the Reduction of Statelessness*, 21 December 2012, HCR/GS/12/04, available at: <https://www.refworld.org/docid/50d460c72.html>.

¹⁸ According to the Ministry, the UNHCR Guidelines are said to leave room for interpreting the Convention in a manner that if an individual has the right to another citizenship through mere registration in another country - without discretion by the authorities, the individual cannot claim the protection of the Convention against "being deprived to statelessness".

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

relevant question is whether a person *currently* possesses and has proof of another nationality.¹⁹

15. Furthermore, UNHCR recommends in its Guidelines on Statelessness No. 5 that an assessment of whether a person holds a second nationality and has proof thereof, takes place at the time of the Contracting State's decision to deprive that person of his/her nationality.²⁰ In line with UNHCR's Handbook on the Protection of Stateless Persons, an assessment of a person's statelessness is neither a historic nor a predictive exercise. Therefore, if an individual is partway through a process for acquiring nationality, but those procedures are yet to be completed, s/he cannot be considered as a national for the purposes of Article 1(1) of the 1954 Convention.²¹
16. In line with paragraphs 80-82 of the Guidelines on Statelessness No. 5 and in order to prevent future cases of statelessness, as per the legislator's intention, UNHCR recommends that the Proposal includes explicit safeguards to ensure that any deprivation of nationality does not result in statelessness, by providing for the inclusion of a comprehensive assessment of whether the person actually is holding another nationality at the time of the State's decision to deprive that person of his/her nationality.
17. Regarding access to fair and effective procedural safeguards, UNHCR considers that the Proposal may benefit from greater consideration of the due process requirements outlined in paragraphs 97-108 of UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 5.²² In all situations where deprivation of nationality can potentially result in statelessness, the due process guarantees should include the provision of a fair hearing.²³
18. According to paragraph 73 of UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 5 on the issues of access to and timing of a fair hearing, while the text of Article 8(4) of the 1961 Convention does not specify the timing and thus leaves room for interpretation on this point, as a matter of good practice, the hearing should take place before the deprivation of nationality occurs and the individual should retain the nationality in question until relevant legal proceedings have been concluded.²⁴ Furthermore, in UNHCR's view, any deprivation of nationality for terrorist activities shall be decided or reviewed by a criminal court, with full respect for all

¹⁹ Guidelines on Statelessness No. 5, paragraphs 80-82.

²⁰ Guidelines on Statelessness No. 5, paras 80-82.

²¹ UNCHR Handbook on Protection of Stateless Persons 2014, para 50.

²² Guidelines on Statelessness No. 5, paras 97-108.

²³ Guidelines on Statelessness No. 5, para 100.

²⁴ Guidelines on Statelessness No. 5, para 73.

UNHCR

United Nations High Commissioner for Refugees
Haut Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés

procedural safeguards of criminal law hence ensuring that the procedure is in line with basic and essential elements of the rule of law.²⁵

19. UNHCR would like to highlight in particular that where a State seeks to deprive a person of his/her nationality in absentia, the concerned person is unlikely to have practical or effective access to a fair hearing. Therefore, deprivation of nationality in absentia should be avoided for that reason. In UNHCR's view, procedural safeguards and fundamental guarantees must be afforded in all cases of withdrawal of nationality, including in circumstances where the individual concerned is served with an electronic administrative decision solely through online digital communication and has limited or no access to judiciary electronic-filing systems to initiate an appeal as foreseen in the present Proposal.

20. Finally, according to paragraphs 104-105 of UNHCR's Guidelines on Statelessness No. 5, if a State nevertheless seeks to deprive a person's nationality in absentia, which as a result would leave the person stateless, it should seek a court's endorsement that such deprivation is strictly necessary to avoid risks to national security posed specifically by the presence of the concerned person within the territory of the State, and that such risks cannot be mitigated through alternate means in accordance with the requirement that deprivation of nationality be a measure proportionate to a State's legitimate aims.²⁶ Where a State deprives an individual of nationality in absentia and that individual comes forward subsequently to challenge the deprivation, the State should ensure that the person has practical and effective access to an appeal procedure and suspend the deprivation of nationality while the appeal procedure is ongoing.²⁷

UNHCR Representation for the Nordic and Baltic Countries,

22 September 2020

²⁵ Venice Commission of the Council of Europe, The Rule of Law Checklist, available at https://www.venice.coe.int/images/SITE%20IMAGES/Publications/Rule_of_Law_Check_List.pdf

²⁶ Guidelines on Statelessness No. 5, para. 104.

²⁷ Guidelines on Statelessness No. 5, para. 105.

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Mikael Sjöberg <MikaelSjoeberg@OestreLandsret.dk>
Sendt: 22. september 2020 16:30
Til: mfg@uim.dk; nhl@uim.dk
Emne: høringssvar til lovudkast (1368138)

Kategorier: MFG

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved mail af 25. august 2020 anmodet Dommerforeningen om eventuelle bemærkninger til forslag til udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul) (UIM Id: 1368138).

Lovforslaget har været drøftet på et møde i Dommerforeningens bestyrelse.

Ved forslaget fremsættes der forslag til at ophæve solnedgangsklausulen i lov nr. 1057 af 24. oktober 2019 om ændring af lov om dansk indfødsret og udlændingeloven (Fratagelse af statsborgerskab fra fremmedkrigere m.v.), således at det også efter den 1. juli 2021 vil være muligt administrativt at fratage en person sit danske statsborgerskab, hvis en person med dobbelt statsborgerskab har udvist en handlemåde, som er til alvorlig skade for landets vitale interesser.

Loven om ophævelse foreslås at træde i kraft den 1. januar 2021.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget bl.a., at der siden lovens vedtagelse er truffet afgørelse om administrativ fratagelse af dansk statsborgerskab i 5 sager vedrørende personer, som opholder sig i udlandet. I 3 af sagerne har de pågældende personer og deres partsrepræsentanter efter at have modtaget afgørelserne i e-boks påklaget den administrative afgørelse om fratagelse af statsborgerskab til domstolene. I sagerne er indbringelse for domstolene sket inden 4 uger efter afgørelsens meddelelse, og reglerne om partsindsigt er blevet iagttaget. Der er endnu ikke afsagt dom i nogen af sagerne.

Dommerforeningen finder anledning til at påpege, at det synes unødvendigt så tidligt at fremsætte forslag om ophævelse af solnedgangsklausulen og det allerede med virkning fra den 1. januar 2021. Det foreliggende materiale til vurdering af loven er talmæssigt spinkelt, og der foreligger endnu ikke domstolsafgørelser i de sager, der er indbragt for domstolene.

Dommerforeningen skal derfor opfordre til at udskyde lovforslaget til foråret 2021 med henblik på inden da at kunne få et mere udbygget grundlag for at vurdere, om solnedgangsklausulen bør ophæves eller forlænges.

Med venlig hilsen

Mikael Sjöberg

Mikael Sjöberg

Landsdommer/Formand for Den Danske Dommerforening

Direkte: + 45 99 68 65 01/ + 45 21 66 18 49

**DEN DANSKE
DOMMERFORENING**

Maria Frederikke Grau-Keller

Fra: Maria Frederikke Grau-Keller
Sendt: 24. september 2020 14:14
Til: Maria Frederikke Grau-Keller
Emne: VS: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Fra: Jytte Lindgård [<mailto:jl@lindgaardlaw.dk>]
Sendt: 22. september 2020 16:37
Til: Shari Boateng
Emne: SV: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om ændring af dansk indfødsret og udlændingeloven (Ophævelse af solnedgangsklausul). (UIM Id: 1368138)

Foreningen af Udlændingeretsadvokater - FAU

Niels Hemmingsens Gade 10, 5.
Postboks 15
DK-1112 København K
Tlf.: 33 93 03 30
www.fauadvokater.com

København, den 22. september 2020 – sags nr. 12536

Foreningen af Udlændingeretsadvokater, FAU har i forbindelse med den tidligere vedtagne lovs fremsendelse afgivet høringssvar, hvor FAU har vendt sig mod de foreslåede bestemmelser.

Det nuværende forslag fratager reelt fortsat den danske statsborger muligheden for at få prøvet fratagelsen ved domstolene.

Der er ikke reel mulighed for inden fristen at anmode om domstolsbehandling.

FAU skal i det hele i øvrigt henholde sig til de bemærkninger, der er fremsat af Den Danske Helsinki Komité i det af dem afgivne høringssvar.

Med venlig hilsen

På vegne FAU

Jytte Lindgård

Formand